

VIRÖS LOBOGÓ

termes munkával ne-
veljük, képezzük őket.
A felszervezetünk ak-
kor végeznek eredmé-
nyes munkát, ha szün-
tenül nevelik a tag-
jainkat, emelik poli-
tikai és ideológiai
involukat és szak-
mai képzettségüket.
Aztán erősítik a párt
raikat, belső összefon-
tottságát és sikeresen
valósítják az előt-
tűzött feladatokat.

1955-től kezdve 30 százalékkal javult a minőség az előző évekhez viszonyítva. Ezelőtt gyakran előfordult, hogy a nyersebb fégák megrepedeztek. Most azonban biztosították a szükséges gyékény takarókat, amelyek letakarják a féglákat. Így azok ellenálló képessége sokkal nagyobb.

Mindzeikkel párhuzamosan a gyár vezetősége foglalkozott a kemencékbe való begyújtás kérdésével is. Kézményezést indult, hogy a 3 vagon tüzelőanyag helyett 3000 kiló fával is lignittel végezzék a begyújtást.

A munkások szép termelési eredményeket érnek el. A legszorgalmasabbaknak Cecereanu Vasile, Popovici Ioan, Milancovici Vasile, Szabó Károly és mások bizonyultak.

Hotaran Tiberiu,
levelező.

fikon szerinti terme
December 30 gyárb

aikor a piros, illetve kék vonal pontosan addig tart, mint a bevezetett napok. Tulajeljesítés esetén a vonal túlhalad a bevezetett napokon és pedig száz százalékos teljesítést megegyezik egy nap rovatnagyságával. Ha tehát valaki például 30 — 50 és 20 százalékkal, összesen 100 százalékkal haladja tul normáját, akkor vonala a beirt napokon, egy nappal tul halad. Lemaradás esetén pedig a vonal nem ér el a beirt napokig.

Nem csuszoghat-e vaion hiba a grafikonba? Lehet, hogy igen, de a munkás, ha ezt észreveszi, azonnal ellenőrizheti. A tervet és teljesítést ugyanis a munkás termelési könyvéből vezetik a grafikonra, s a két adatnak egyeznie kell.

Májusban a legutolsó bevezetett grafikonba? Lehet, hogy igen, de a munkás, ha ezt észreveszi, azonnal ellenőrizheti. A tervet és teljesítést ugyanis a munkás termelési könyvéből vezetik a grafikonra, s a két adatnak egyeznie kell.

Májusban a legutolsó bevezetett magip Sandenacher Anna. Steiner Magda vonala külön-külön 126 százalékos teljesítményt, a Göpflich Magda grafikonja pedig 24 százalékos teljesítést mutat.

A grafikon szerinti tenmélés továbbbi, de nem másodrendű célkitűzése a termelési terv ütemes teljesítése. Ez lehetővé válik, mert a grafikonban a tervfeladatokat dekádokra ütemezik be és így a tervfeladatok teljesítése egyben rohamnél-

küli munkát is eredményez. Ez pedig kevesebb selejtet, kevesebb kapcsolatot (esetleg halálesetet) és gépállást, tehát a munkaidő minden percének és a feleszerelő teljesítőkü kihasználását vonja maga után, ami mind a munka termelékenység növelését eredményezi.

Mi szükséges ahhoz, hogy mindez valósággá váljék?

Először is az, hogy szüntelenül emeljük a munkások szakmai színvonalát, mert a terv ütemes teljesítése és a grafikonba ütemezett feladatok tiszteletben tartása csak úgy lehetséges, ha a munkások részletesen ismerik a munkafolyamat minden egyes műveletét.

Másodszor, a grafikon szerinti munka csak akkor lesz eredményes, ha napról-napra erősödik a szocialista munkategyelem és az egyéni felelősség. Ha minden textilgyári munkás érzi, hogy az ő munkájától is függ az üzem második öt éves tervfeladatainak sikeres teljesítése.

Harmadszor, de nem utolsósorban, az is szükséges a sikeres, grafikon szerinti termeléshez, hogy a mesterek rendszeresen ellenőrizzék a munka grafikon szerinti alakulását, biztosítva a munkahelyi mindenkori anyag- és szerszámmellátását.

Igy, mester és munkás közös erővel és akaratával küzd a közös célt: jó munkával a többlettermelésért.

L. P.

Közművelődés • Irodalom • Művészet

Seretély Béla

Ember volt...

A földre életének fája
Megnyúlt árnyékot vetett,
Eveim szármát tisztelekben
Róttam rá, számszerint helet.

Sütötte nap, ringattú lombját
A szellő lágy karjaival,
Hajlított, de meg nem tört
Derekt sok vad szélvihar.

Felhők borzolt meg a csuasa,
De földet le lehajolt,
Mert a tövén nyílt virágok
Dédeltet barátság volt.

Sohat hetykén ágai közé
Tűzött, hogy ékítse magát
S vidult, ha kőszá szellők hozták
Nagy messzi kertek illatát.

Élettámon gyümölcs is termett:
Sok boldog, dolgos pillanat,
Es frissülték elfáradt lelkük
Aranyas lombátóra alatt.

Am örökké a fa nem élhet,
Lombja hull, gyökere laza,
De ha kidől, új élet kél majd
Helyén, hol állt, a föld alul.

S ha vándor jön, ki hallott róla,
Meglátszák tövénél megáll,
S lágy szava úgy hull csendesen rá
Mint földrejetett rózsaszál.

„Szegény volt. Ember volt és költő
Elesettek testvére volt.
Nem állt hídra. Épített, harcolt,
Küzdött, szenvedett és... dalolt.”

—O—

Röviden Arad múltjáról

1784-ben a román és magyar pártok Horváth, Closta és Crisan vezetésével fellázadtak a mind elcsúszhatatlannak tűnő kizsákmányolás ellen. A lázadás hírteljesen az egykori Arad megye nagy részére is. A miket-lakai erdőkben is tevékenykedett egy nagyobb felkelő csapat, amely még a lázadás vérbefojtása után is sokáig folytatta a harcot és reméltemben tartotta több, mint egy éven keresztül Arad gazdagságát.

Aradon az első könyvkereskedő és könyvkötő 1787-ben tesznek említést. Az első állandó könyvkereskedést 1825-ben Bettelheim Már és Ignácz nyitotta.

Az aradi első nyomdát 1818 végén alapította Michek Antal. A nyomda első kiadványa 1819-ben jelent meg. 1826-ban Klapka József, forradalmár tábornoknak az atyja nyitott nyomdát Aradon.

Az első aradi hírlap az Arader Kundschaftblatt volt, amelyet 1837-ben indítottak meg. Magyarul 1839-ben jelent meg Aradon hírlap. Ezek mind a haladás eszméit terjesztették és hozzájárultak az 1848/49-es forradalom előkészítéséhez.

Az eredeti tökélfelhalmozódás folytán a földesurak által tönkretett paraszti tömeg ösztönözt a XIX. század első évtizedében Aradra. Forradalmi idején letérte Arad megye. 1820-ban tervezetlet készített a dologház felállítására. A tervezet szerint a dologházak szerda és péntek kivételével naponta egyszer kaptak meleg ételt. Reggel és este csak egy-egy font kenyert. Húst évente csak tizenkétzer adták a raboknak, akkor is csak három személynél egy fontot.

Az 1848–49-es forradalomban az aradi nyomdások nagy forradalmi lendületről tettek tanúságot. 1848. március 23-án nagy felvonulást rendeztek a kivívott sajtószabadság ünnepére. Ezután a város háza volt, hogy az első között testületileg csatlakozzanak a nemzetiséghez, amely a forradalom vívmányainak fegyveres védelmére alakult meg.

Az aradi régi városháza a mai Áram lencsér 16. számú ház helyén állott. Ennek pincéit használták fel alapul a mai épülethez. Itt tartotta 1849. augusztus 10-én a forradalmi országgyűlés utolsó tanácskozását. Az erről a gyűlésről készült feljegyzés eredeti példánya, az elnök csengője, valamint az épület megörökítő egykorú akvaréll az aradi 48-as múzeumban látható.

CSERMŐI PÁL

HÁRMASSZÖVETSÉG

Hivatalos ügyben vidékre kellett utaznom. Amikor megtudtam a falu nevét, ahová a kötelesség szólított, megdöbbant a szívem. Tudom, divatjaimult dolog a szentimentalizmus, de ez a szülőfalum...

Még meg sem érkeztem, de gondolatban már körbejártam a barátsági erdőt, végigmentem a malomtrán és belestem a Dragoták kertjébe, vajon ott van-e még Kala bácsi, a csósz? Lehet-e almát szedni?

Az almák most bontották virágaikat, de én úgy éreztem, mintha a nyári napsütésben sikálai almák in-

tegettek volna felém. Őcsém, meg én már másztuk is a Dragoták hatalmas kertjének deszkapalánját, mert Kala bácsi éppen az istálló küszöbén pipázva beszélgetett a kocsisal. Már fent is vagyunk a fákon, mikor felsívt Dragotán hangja: — Kala, Kala, hol az ördöbe alszol, vannak a kertben, nem látod?

Hol voltunk mi már akkor? A Malom utcán rohanunk hazafelé, úgy mint én most a szülőházam felé. Pedig jó három óráig van még a vonat indulásáig, hiszen a hivatalos munkát délelőtt elvégzem.

No már itt is vagyok. De a ház Harminc éve nem láttam. Mintha akkor nagyobb lett volna. En megörömt, az meg összement. A ház előtt két kislány játszott, tízevesek lehettek. — Hogy hívnak — kérdeztem az egyikét. — Tunariu Petru. Csak nem a... a Cardabosnak a fia, szót közbé a másik kislány.

A mi falunkban mindenkinek volt csufneve. Cardabosról eszembe jutott a hármasszövetség. No nem az, amelyik 1914-ben vágóhídra vitte apáinkat. Az a hármasszövetség, melynek tagjai: Cardabos, Veressipkás és a Hollandi Császár voltak.

Cardabos — ami magyarul hurkát jelent — nem volt más, mint Tunariu Petru közéleti fröcsönt. Ugy írom le ahogy mondták, mert irni sehogysé írták. És hogy miért „fröcsönt”? Azért, amiért mifelénk a petróleumot „petrol”-nak, az jgyvédet meg „üdvég”-nek hívták. Szóval fröcsönt volt ez a Cardabos, vagyis közéleti előfogatos, aki a lovat a község háza rendelkezésére tartotta és a jegyzőt, az utmestert meg a szolgabíróit inspicáló utakra vitte. A Cardabos jelző úgy ragadt rá, hogy egy ízben a városban járt, hurkát vásárolt a mert feltűnően olcsónak találta, vagy egy méternyit vágott le belőle. Alig ment husz lépést az olcsónévt falattal, amikor szembejött vele Popp Gyica, aki szintén a városban járt s meglátta a fene nagy pakkot Petru bácsi hóna alatt.

— Vetted?
— Igen.
— Mennyi volt?
— Ennyi.
— Jó darabot kaptál.
— Jót.
— Hol vetted?
— Ott.

Hátraneznek s Petru bácsi rámutat a hucarnokra, melynek afaa lett most pillantják meg a cögélt egy löfélet.

Gyicát elfogta a nevelés, Petru pedig menten földhözvágta a hurkát, de a nevé nem tudta többé levegni.

A „Veressipkás”, Mandelbaum Gerzson nyersbörkereskedő volt. Ezt onnan tudom, mert unokája, Jenő, két pofonnal utasította rendre Kovács Gyuszt, amikor az Jenő nagytatját házalónak nevezte. Mandelbaum bácsi ugyanis egylovas taligáján hordozta az üzletét. A veressipkás név apjáról maradt rá, aki

ION BRAD

Mi huszévesek

Mi, még csak ifjak, most huszévesek,
Ne lássuk többé itt a föld felett,
Hogy sötéten, véresen keringve
Friss életet vág, népekre suhint le
A háború bárdja!

Már épp elég! Átsírtunk éjt-napot!
Nézzétek most a földet: jóllakott...
A huszéves fiúk sorát vesztettül
Tört a századéveken keresztül
A háború bárdja!

Ha mindegyik helyén fa állna,
Határtalan nagy erdő volna ma,
S a lombja zordul zugná földnek-égnek.
Az életünkben vesszen már ki végleg
A háború bárdja!

Ha könnyű vizezepp volna mindahánya,
Egy óceán se zárhatná magába,
S ezt harsogná a zaló tengerdar:
E földről pusztuljon ki végre már
A háború bárdja!

Mi, még csak ifjak, most huszévesek,
Ne lássuk többé itt a föld felett,
Hogy sötéten, véresen keringve
Friss életet vág, népekre suhint le
A háború bárdja!

Fordította
FRANYO ZOLTAN

negyvennyolcas honvéd volt s a falu őreket meg emlékeztek rá, amint piro sapkával a kis falu végé háza előtt padon üldögélt.

A szövetség harmadik tagja Csűrge Antal csizmadia volt, aki már maga sem tudta, mikor került ki ép csizma a kezei alól, de a lyukas bakancsok megfoltosához igen jól értett. Őcsém és én ma is bármilyen fórum előtt is bizonyíthatjuk, hogy Tóni bácsi kiváló foltokat rakott bakancsunk felsőrézére és lukas talpára, amíg mi meztelen hancuroztunk ifjabb Csűrge Tónival, hogy utána legalább délután mehesünk iskolába. Nos, ez a Csűrge Antal olyanokat mondott, hogy a falu hónapokig mulatott rajta. Nem ment a fejébe, hogy Hollandiában asszony uralkodik s övszer elkurjantotta magát: — Berger ur, adjon meg egy feldet, aztán elmegyek Hollandiába, ráncbaszedem azt a menyecskét, oszt én leszek a hollandi császár.

Mi gyerekek, az utcáról meg az ajtók sarkából lestük mindezt s a világ legelső színházának nézőterén éreztük magunkat.

A három szövetséges pedig testvéri egyetértésben fogyasztotta a nagyvendőlgő gabonapalánkját és lopalta a „48-as kör” elrongyolt szélű kártyáit.

Mikor elváltak egymástól, bácsinak szólították egymást:
— Noapte buna bácsi Cardabos.
— Aldjaisten Gázi bácsi.
— Magát is Tóni bácsi.
Csűrge Tóniból azonban rendszerint kitört a duhaj:
— Szerbuc világ, mék Hollandiába császárnak.

De egyik sem nevelt a másikon. Petru bácsi „Cardabosnak”, Gázi bácsi „Veressipkásnak”, Tóni bácsi pedig „Hollandi császárnak” érezte magát s valószínűleg így volt ez jól.

Később elrendelték, hogy a korcsákat vasárnap délelőtt zárva kell tartani. Martincák rendőrbiztos azonban egy ízben ellenőrző körútna vasárnap délelőtt is ottfogta az öregeket kártya és pálinka mellett. Veressipkás és a Hollandi császár ijedten felugrottak és az ajtó felé somfordáltak, de Cardabos tüve maradt s mintha mi sem történt volna, kedvenc dalát dudolva, elmélázva nézett a semmibe:

„Szerelt a jó hal a vizet, Szeretem a feleségemet...”

— Hé, vén lököst, — formedt rá a rendőrbiztos — mikor méltóztatik már hazakotródni a pálinka mellől?

Cardabos szomorú kék szemével ránézett az egyenruhás atyáistenre s jellegzetes vékony, reszkető hangján megszólalt:

— Ne beszélj velem így, inkább adj egy pofont.

Ezt az indítványt sajnos igen hamar elfogadták, mert a következő pillanatban Cardabos fejéről leröpült a kalap.

— Adj még egyet — sirt fel az öreg hangja — s mi tagadás, ezt sem hiába mondta.

A rend őre után Veressipkás felé fordult és a pipájára mutatott:

— Vegye ki azt a bagót a szájából, ha velem beszél.

Nem beszélék én kérem szépen senkivel — mondta az öreg s karongva Cardabos barátját, meg a Hollandi császárt, hazafelé indult.

Az országúton egy irányban ballagott a három barát s mikor elváltak, a Hollandi császár akadozó nyelvvél megjegyezte:

— Maguk megkapták a Martin-csáktól, én meg most még raportra a császárné elé — s ebben a rezignációval telő mondatban benne volt a Mari néni minden rendőrbiztosnál nagyobb hatalma a Hollandi császár felett.

Közben ősz lett, az ősszel megfőtt a forradalom s a nagy zűrzavarban a német császár megelőzte a mi Hollandi császárukat és befutott Hollandiába. Kapott is ezért Csűrge bátyánk sok szemrehányást szövetségeseitől.

Idestova harminc éve már, hogy Cardabos, Veressipkás és a Hollandi császár hármasszövetsége áttette székhelyét oda, ahol nincs gabonapálinka, sem alsópart, de záróra sem.

Sok minden megváltozott azóta. Városhozsokott szemem is észrevesz, hogy ha a házak kisebbnek tűnnek is, mint régen, ma már a Cardabos unokája nem feneketlen ámban járja az utat az iskoláig, hanem követézt járján és a pirostetés házacskaiban petlőr helyett villany világít.

—O—

Mozik

A cannesi filmfesztiválon a legjobb rendezés díját a Shakespeare Othellojáról készített szovjet film nyerte el, amelyet Jutkovics rendezett. A filmnek hatalmas sikere volt, Jean Cocteau, neves francia író külön levélben gratulált a rendezőnek és a színészeknek. A fesztivál nagy díját A csend világa című francia dokumentumfilm kapta, amely a tengeralatti világot mutatja be. A Picassoról szóló francia játékfilm is díjat nyert. Dícséretben részesült a fesztiválon a cseh Jiri Trnka rendező Marinetta című báb-filmje is.

Német tagozattal bővült a nagysebzeni Állami Színház. A német társulat harminckét tagját mükedvelő színjátszókból toborozták. Az új színház Berthold Brecht világhírű német író Mutter Courage című háboruellenes darabjával nyit, amelyet H. Schuschnigg rendez.

Testnevelés és sport

Jól szerepelnek a román teniszézők Bulgáriában

A szofiai nagy nemzetközi teniszversenyen jól szerepelnek a román játékosok, akik közül Ponova, a Viziru testvérek és a Ponova, Namian kettős döntőbe kerültek. Néhány fontosabb eredmény:

PERFI EGYES: Gh. Viziru—Pál linkás (Magyar NK) 6:3, 6:3, Jancsó (Magyar NK)—Caralulis 3:6, 6:3, 6:2, Komáromi (Magyar NK)—Zacopceanu 6:4, 7:5, Katona (Magyar NK)—M. Viziru 6:3, 6:2, Cristea—Stil (Ausztria) 6:2, 6:0, Bardan—Ilbenberger (Austria) 9:7, 6:0. NÖI EGYES: Namian—Bardóczi (Magyar NK) 3:6, 6:0, 7:5, Erdődi—Stáncescu, Pál linkás (Magyar NK) 6:1, 6:4.

Néhány sorban

Vasárnap Budapesten a Népstadionban a magyar és román válogatott női kézilabda csapatok játszanak barátságos mérkőzést, majd szerdán Debrecenben játszik a román csapat a város válogatottjával.

A labdarúgó bajnokság A-csoportjában az utolsó előtti fordulót, amelynek lejátszási időpontja eredetileg június 10-e volt, nem június 6-ára, hanem június 7-ére, csütörtökre hozták előre.

Az országos birkozó csapatbajnokság keretében június 10-én bonyolít-

ják le az elmaradt forduló. A FI, Rosie UTA birkozó csapata Ploestiben vendégszerepel, ahol a resicai Metalul, a ploesti Constructorul és a FI, Rosie Galac lesznek az aradiak ellenfelei.

A Stiinta Arad—Locomotiva Bukarest röplabda mérkőzést nem vasárnap, hanem kedden bonyolítják le Aradon és így vasárnap délelőtt 11 órakor a Progresul-pályán csak egyetlen női mérkőzést játszanak: az aradi Dinamo játszik a bukaresti Constructorul ellen.

Rádióműsor

Vasárnap, május 27

BUKAREST I: 7.15: Mírói ir a Scintia. 7.30: Román népi muzsika. 7.30: Román könnyűzene. 8.30: Rádiószínház gyermekeknek. 9.30: Könyvzene. 9.45: Mindenből mindenkinek. 10.45: Melódia. 10.50: Román népzene. 11.20: Könyvzene román szerzőktől. 11.50: Operazene. 12.15: Zenés mozaik. 13.00: Rádió-újság. 13.10: Táncok. 13.15: Moszkva beszél. 14.00: A rádió népi zenekara játszik. 14.35: Könyv- és népzene. Kivánságshangverseny. 16.30: Falvak újsága. 17.15: Zene. 19.00: Rádiószínház. 20.48: Román népi táncok. 21.00: Rádiomagazin. 21.45: Táncczene. 22.30: Sporthírek. 22.45: Táncczene. 23.00: Hírek. 23.10: Táncczene.

BUKAREST II: 7.00: Reggeli hangverseny. 7.50: Rádióújság. 8.20: Dalok. 8.40: Könyvzene. 9.00: Népi hangverseny. 9.30: Román népi muzsika. 10.00: Politikai jegyzetek. 10.15: Esztrád-muzsika. 10.50: Szimfonikus hangverseny. 13.45: Dalok. 14.00: Sajtószemle. 14.20: Kiseb zeneművek. 14.30: Esztrád-hangverseny. 15.15: Ileana Grigoriu énekel. 15.30: Hírek. 16.00: Népi szimfonikus hangverseny. 17.00: A rádió 34. számú zene-újsága. 18.00: Román népi muzsika. 19.00: Könyvzene. 19.30: Táncczene. 20.00: A George Enescu Állami Filharmonia „Barbu Lautaru” zenekarának hangversenye. 22.00: Hírek, sport hírek. 22.15: Hangfelvétel a „Tavaszi Prágában” Fesztiválról. 23.55: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH): 10.00: Új zenei újság. 11.10: Csillcsala :sodái. 12.10: Beethoven IX. szimfóniája. 17.15: A műsort összeállította: Fábry Zoltán filmrendező. 20.00: Köztettis bajnoki labdarúgó mérkőzésekről. 21.20: A királyasszony lovagja. Színházi közvetítés. 21.10: Szimfonikus hangverseny.

BUDAPEST (PETŐFI): 10.30: Miska bácsi lemezszámlája. 13.30: Irodalmi játék. 13.50: A Pál utcai fiúk. 17.05: Salome, Oscar Wilde színműve — Richard Strauss operája. 18.45: Dvorszák: A dur zongoradűs. 19.20: Az aranyoszlop hárságy. Verses, dalos népzene. 19.45: Gorkij: Az ember. 20.07: Közkívánatra hang- lemezek. 21.40: Táncczene. 22.30: Részletek Lehar: Cigány szerelem című operettjéből.

Közlemények

A December 30 textiltgyár szakmai iskolája az 1956/57. évre a következő szakmákra készít elő képesített kádereket: Gyapottfonóda; Szövőde; Kötőszövőde; Könyvüipari felszerelés karbantartása.

Az iskolát 14—16 év közötti (1956 szeptember 1-én) ifjak látogatathatják, akik elvégezték a 7. osztályt. A felvételi vizsga alapján történik, amely a következő tárgyakból áll: Román nyelv írásban és szóban; Számítási írásban és szóban;

A felvételi vizsgákra 1956 június 1-től lehet jelentkezni az iskola I. Kiss utca 1. szám alatti épületében, a következő iratokkal: Beíratási kérvény; Születési bizonyítvány (hiteles másolat); Hét osztály elvégzéséről bizonyítvány; Orvosi rendelő, kórház, vagy poliklinika által kiállított orvosi bizonyítvány, amelyben fel kell tüntetni a vérnyomást és a tüdő élteliségi eredményt; Az anyagi helyzetet igazoló irat (nyomatvány nyilatkozat), amelyből kitűnik a szülő, vagy az eltartók anyagi helyzete.

Akik sikerrel vizsgáznak, ingyenes iskolai ellátásban részesülnek (étkezés, felszerelés, könyv, ösztöndíj, szimfóniában utazási költség, valamint a minisztériumok 247/1955. számú rendelete értelmében az általuk a vállalatnál végzett gyakorlati tevékenység ellenértékének 20—30 százaléka).

A hét filmjei

„DOZSA GYORGY” mozi: május 27-én: Holnap már késő. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: május 27-én: Kórhinta. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„HERBAK JANOS” mozi: május 27-én: Az ifjúság ünnepe. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11,30 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: május 27-én: Holnap már késő. Előadások: 3,30, 5,30, 7,30 és 9,30 órakor. Matiné 11,30 órakor.

„IFJUSÁGI” mozi (volt Új idők): május 27-én: Az erdei órák története. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Matiné 11 órakor.

„SOLIDARITATEA” mozi: (Gáfi): május 27-én: Mexikói lánya. Előadások: hétköznap: este 7 órakor, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor, matiné 11 órakor. Hétfőn nincs előadás.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaka): május 27-én: A Bogatir hajó kalandjai. Előadások: este 8 órakor, szerdán és szombaton: 6 és 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor. Hétfőn nincs előadás.

„ILIE PINTILIE” CFR mozi: (Grádiste): május 27-én: A kaméliás hölgy. Előadások: munkanapokon: este 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„DECEMBER 30” üzemi filmszínház: május 27-én: A tigrisszel liditő. Előadások: 3, 5 és 7 órakor. Vasárnap 11 órakor matiné.

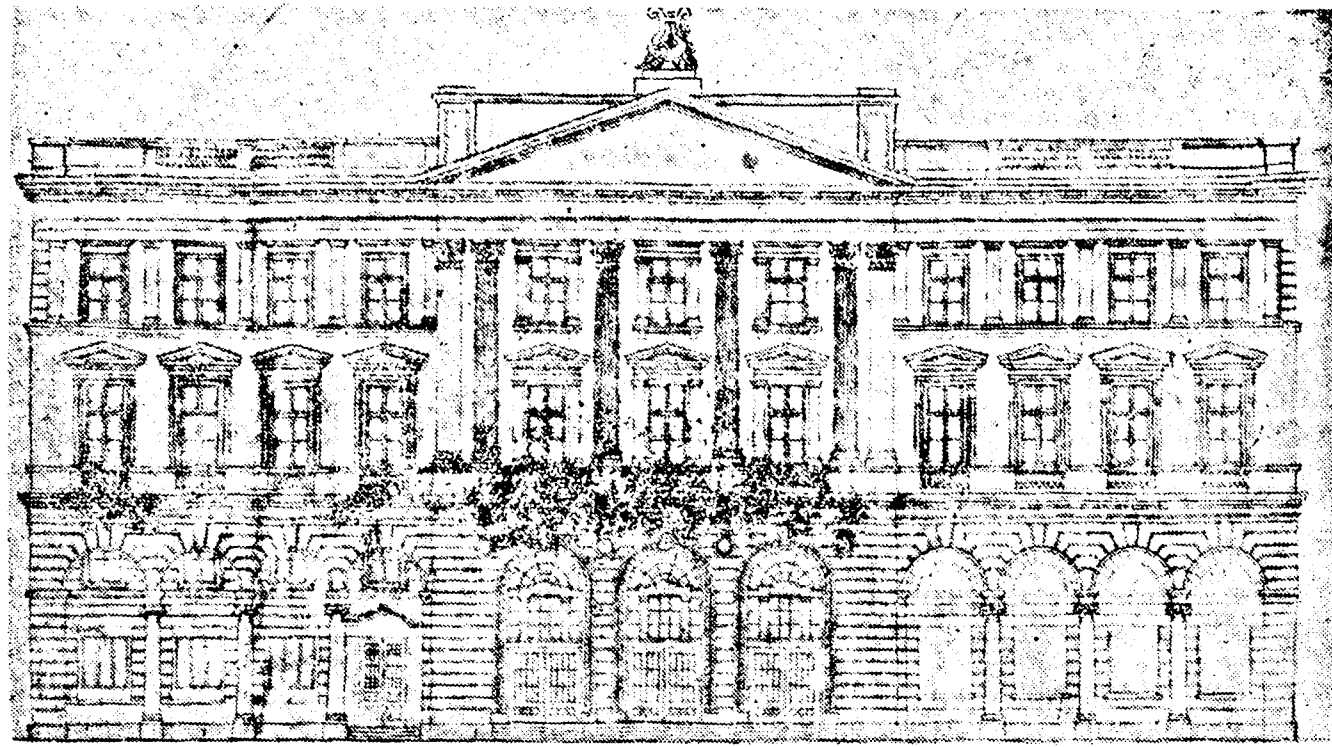
Az aradi képzőművészeti kiállítás anyagából

Hajós Imre: Téli a parkban

maszpontok felszámolását és az amerikai csapatok kivonását. A Japán Kommunista Párt állást foglal a nukleáris jogok megvédése mellett, ellenzi az alkotmány felülvizsgálását a militarizmus feltámasztását Japánban. Ellenzi a kisebb választókörzetek rendszerének bevezetését és a katonai a békeipar fejlesztését.

ILYEN LESZ AZ ARADI SZÍNHÁZ

Képünk az újjáépülő aradi színház homlokzatának tervrajzát ábrázolja

Mindenkit furdal a kíváncsiság, amikor elhálal a színházépület mellett, vajon milyen lesz a színház. A válasz: olyan, hogy az aradi színházkedvelő közönség alig fog ráismerni. Főként ami a közönség kényelmét illeti.

Ki ne emlékeznék a sokfelé elágazó sötét lépcsőkre, melyen ha valaki elindult, sohasem tudta, hogy hová jut, a keskeny, levegőtlen páholyfolyósókra, s főként arra a kis előcsarnokra, amelyben a felvonások közötti szünetben mozogni sem lehetett, vagy amelyen keresztül, az előadás végén művészet volt le-
taposott cipő nélkül kijutni. A múlt század második felében az aradi színház leégett. 1884-et írtak, amikor újra felépült a színház és olyan volt akkor is, mint most egy-két éve. Az akkori építkezésnél nem igen gondoltak az emberek kényelmére. Több évtized után, most került sor a színház újjáalakítására.

Kezdjük talán mindjárt a homlokzattal. A Köztársaság útja — Aradnak egyik legszebb része. — méltó befejezést kap az új impozáns homlokzattal. A

régi terraszok, kiugrók eltűnnek, s helyettük oszlopok díszítik az épületnek ezt a részét.

A háromajtós bejárat tágas, világos, s az előbbinél többszörösen nagyobb előcsarnokba torkollik. A hatalmas csarnokot csupán néhány karcsú betonpillér tartja. Innen most már nem kanyarodik kettős, labirintusszerű csigalépcső, hanem széles, egyenes márványlépcsők vezetnek fel az emeletekre. A lépcsőket az utcára nyíló ablakok világítják meg. Minden emeleten előcsarnok áll a dohányzók rendelkezésére. A keskeny páholyfolyósókat részben kibővítették, s ennek előnye abban is rejlik, hogy valamennyi ilyen folyosó az emeleti előcsarnokra nyílik, tehát szellőztetése most már nem ütközik akadályba.

Atjavitják a színháztermet is, amely szakvélemények szerint egyike a legjobb akusztikájú termeknek hazánkban. Áttestik a mennyezet freskóit, a szobrokat is restaurálják, a földszintre és a páholyokba új butorok, új plüsszhuat kerül, a páholyok nagyrészt parkettázzák.

Sztankiewicz Jozefa

136 TAVASZA

Sztankiewicz Jozefa

Sztankiewicz anyó, a Lengyel Népköztársaság legidősebb állampolgára. Rendkívül hosszú élete során nem kevesebb, mint 136 tavaszt ért meg. Gondoljuk el: Jozefa néni 1848-át, az európai forradalmak évét, már menyecske sorban élte át. Huszonnyolcéves volt akkor.

Meg kell állapítanunk, hogy Sztankiewicz anyó életmódja semmiben sem különbözik a többi halandóétól. Egész nap szorgalmasan dolgozik, tesz-vesz házikója körül a kis gazdaságban s fáradságról soha nem panaszkodik. Nagyon szereti a húst, kedveli a gyümölcsöt és szívesen iszogat sajáttermésű borából. A tejet sohasem fogyasztotta, s nem kedveli a tojást sem. Általában tartózkodik a tejnemű eledelektől, amelyeknek izével hosszú élete során sem sikerült megbarátkoznia.

Közerzete ma is kitűnő, csupán a szeme gyengül kissé az utóbbi időben. Ez azonban nem gátolja meg abban, hogy a cernát szemüveg nélkül fűzze a tübe. Szemüveget egyébként soha nem használt.

Amint elmondotta, még nem volt orvosnál, viszont nyolcvan éven keresztül falusi bába-minőségében számos gyereket segített a világra.

Legutóbb az Expressz Wiczeroruy című lap munkatársának kíséretében a varsói Orvosi Akadémia rektora meglátogatta Jozefa anyót és felajánlotta, hogy tőlön néhány hetet az Orvosi Akadémia egyik klinikáján. A cél az, hogy az orvosok körültekintő vizsgálat során próbálkozhassanak felfedezni azokat a tényezőket, amelyek hosszú életét eredményezték. Sztankiewicz anyó készséggel fogadta a meghívást.

A látogatás végén átnyújtották a 136 éves öregasszonynak a varsói lap ajándékát, egy remek négylámpás rádiókészüléket, amit haladéktalanul fel is szerelt. Amikor zene hangjai töltötték be a kicsiny házacskát, Jozefa néni örömmel ült le a készüléke mellé, ami — saját szavai szerint — elűzi majd eddigi mágiáját.

Hallgassátok az aradi meteorológiai központot!

Dél felé erősen berreg a telefon lapunk szerkesztőségében. Ismerős hang jelentkezik: az aradi meteorológiai központ. A következő napok időjárását jelenti. Rövid, távirati stílusban megfogalmazott jelentés fekszik előttünk, amely talán megörvendeztetni vagy elsomorítani a természetjárókat, a labdarúgó sport kedvelőit...

Csak ezért volna szükséges az ott dolgozó gyors és körültekintő munkájára? Nem. Sokkal többet egy ilyen központ feladata, mint ahogyan első pillantásra tűnik. Talán nem is lehet fontossági sorrendben felsorolni a sokoldalú munkát.

Itt állapítják meg, hogy a légköri viszonyok biztonságosak-e a légi közlekedésre. Az ország különböző részeiben levő és a külföldi meteorológiai megfigyelő állomásoktól kapott távirati jelentésből térképre rajzolják a különböző vidék időjárását. Ilyen térképet kapnak az utazók a központtól.

A mezőgazdaságoknak is idejében kell jelentenie

ni a várható időjárást, hogy védekezzenek az esetleges fagy, vagy más természeti csapások ellen. Tavasszal a vetésnél és a magcsíráztatásnál sokat jelent a központ segítsége. Most is állandóan figyelik a hőmérsékletet, a föld felületén, 0 centiméteren, valamint 5, 10, 15 és 20 centiméteren a földben. Így a mezőgazdászok a jelentések nyomán kiválaszthatják a vetéshez legalkalmasabb hőmérsékletet.

Az aradi meteorológiai központban évek hosszú során feljegyzett megfigyelésekből összegezik a sok évi átlagot és így határozzák meg a vidék éghajlatát.

Mindru Nicolae, a központ munkatársa, a meteorológiai műszer-szekerény előtt megfigyeléseit jegyzi.

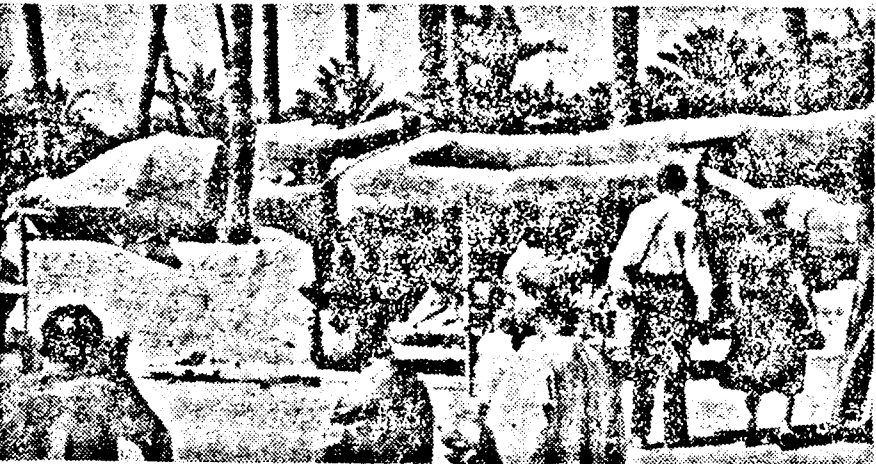
ÁRVERÉS PÁRIZSBAN

A párizsi Théâtre des Ambassadeurs színházban a közelmúltban rendkívül érdekes árverést rendeztek a kiöregedett francia színészek javára. Elsőnek Henry Bataille, a kitűnő drámaíró ezüstlelt megajándékozta a tündérműveinek készleteit árverésre. 145.000 frankig hítták a tündérműveket.

egy ismert párizsi gépgyáros javára. Edmond Rostand arany keretes monoklijája 12.000 frankig kelt el, de nagy harc folyt Maurice Chevalier jellegzetes szalmakalapjáért, amelyet 100 ezer frankért váltott megajós egy titokzatos kéz. Tino Rossi, a világhírű énekes gitárja ugyancsak elérte a 100

ezer frankos árat, amíg a nagy tragika, Sarah Bernhardt fehér színházi belépője csak 51.000 frankig jutott el. A nagy Talma, Napoleon kedvelt drámai színésznének diszkordia 100 ezer frankért talált gazdára és ugyancsak ez az összeg folyt be Charlie Chaplin híres esernyőjéért.

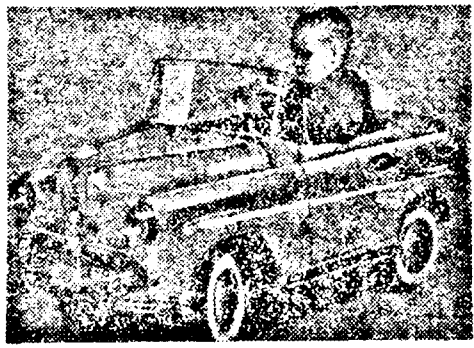
Második Ramszesz fáraó utra kelt

Köztudomású, hogy második Ramszesz fáraó hatalmas szobra Memphisben állt. A szobor, amely vörös gránitból készült, 35 láb magas, súlya pedig nem kevesebb, mint 70 tonna. A hatalmas emlékmű az idők folyamán megrongálódott és ledől. A szobrot most traktórokra helyezték és Kairóba szállították. Ugy döntöttek ugyanis, hogy a szükségessé vált karbantartási munkálatok után, Egyiptom fővárosában állítják fel újra.

Nektek nem kellene-e, gyerekek?

A képen látható miniatűr gépkocsit Kuszakin moszkvai esztétikus készítette fia számára. Az „igazi kisautó”, ahogy Kuszakin fiacskája a gépet nevezi, sima úton a vezetővel és egy utassal 25 kilométeres óránkénti sebességgel halad. A gépkocsit, amelynek motorja 1,25 l. 33-erős, nemrég a Szovjetunió első országos autóműkiállításán is bemutatották.

Gyerekek, nektek nem kellene-e egy-egy ilyen „igazi kisautó”?

Rövidesen vetítik az Egy pikoló világos című filmet

Arról értesültünk, hogy a jövő hónap folyamán városunk mozgóképszínházai bemutatják Mária Judit és Mária Félix: Egy pikoló világos című filmjét. Az új magyar film cselekménye Cséri Juli mozgalmos életét tárja elénk, aki kiszakítja ma-

talmatlan jampecek is. Cséri Juli önállósága tehát nem marad befolyásmentes. A kérdés most már, ez: Merre indul, kiknek sikerül körükbe vonniuk, az előbbiekné-e vagy az utóbbiaknak? A Juliban és a Julifort folyó küzdelem végigvonul a film egész cselekményén. A két főszerepet, Cséri Julit és Kincse Marcit

Ruttkay Eva és Bitskey Tibor alakítja (lásd a mellékelt képet.)

Az Egy pikoló világos, igazmondó film; azaz teszi Mária Judit forgatókönyvének őszintesége, realizmusa, találó emberábrázolása és Mária Félix valóban bensőséges hangulata, melyen átértett művészi rendezése — mondja a bíráló.

Niki új otthonra talált

Nikről, a kis medvebocsról, „a-kit” Bulgaryin és Hruscsov elvtársak vitték ajándékként Anna hercegnőnek, az angol királynő leányának, már sokat írt a világsajtó. A legutóbbi hírek arról számolnak be, hogy az immár világszerte ismertté vált medvebocsi állandó tartózkodási helyként a londoni állatkertet jelölték ki. Képünk már új otthonában ábrázolja Nikit. Ugy látszik azonban, hogy a maga részéről nem találja megtisztelőnek e lakhelyet. Eppen azt próbálja, hogyan lehetne megszökni a ketrecből.

Románul szól meg a Néma Levente

Husz éve, néhány hónappal a budapesti bemutató után számos előadást ért meg Aradon is Heltai Jenő, a nagy magyar író örökbecsű vigjátéka, a Néma Levente. A felszabadulás után Budapesten és Magyarországon több vidéki színpadon feljuttatták és Heltai Jenő csengő-bongó versel ma éppen úgy eljutnak a néző szívének legmélyéig, mint husz év előtt... Hogyan is mondta Zília, a gögös olasz hölgy Agárdi Péternek? „Kell-e a csókom?... Alamizsná?... Kegy?”

Hogy véle holnap már eldicsekedj S tódítva cifráz kalandos meséid? Hallgatni fogsz Hallgatni, három [évig]

Az aradi előadás annak idején túlnőtt a vidéki színvonalon. Emlékszünk a ragyogó kiállításra, Horváth László kitűnő Agárdi Péter (Néma levente) alakítására. A tehetséges színész Budapest bombázásánál halt meg. Vagy Jávör Alfréd (Beppo), aki most a budapesti Nemzeti Színház tagja. Hegyesi Magdára (Beatrice királynő), aki most a sepsiszentgyörgyi színház művésznője.

De nem azzal a szándékkal írjuk a cikket, hogy felidézünk a Néma Levente aradi előadásainak emlékeit. A régi emlékek azért jönnek elő, mert rövidesen ismét megszólal Aradon a Néma Levente — románul. Az aradi Állami Román Színház ugyanis Heltai Jenő gyönyörű vigjátékának bemutatására készül. Erről beszélgetünk Rappaport Ottó elvtárral, a színház igazgatójával.

— Igaz a hír, hogy a színház a Néma Levente románnyelvű bemutatására készül?

— Rövidesen megkezdjük a próbákat, — mondotta Rappaport Ottó — hogy az őszi évadban bemutatassuk Heltai Jenő vigjátékát. A szövegkönyv fordítása befejezés előtt áll. Luca Remus fordítását Andriju Alexandru bukaresti költő önti verssorokba.

— Gondolt már a szereposztásra? — Természetesen foglalkoztat a kérdés. De még korai végleges szereposztásról beszélnünk. Annyi azon-

Az oldalt Kása János, Messer Sándor és Reicher Eva szerkesztette. A rajzokat Soós István, az aradi felvételeket Weisz József készítette.

„Börtön helyett fény, halál helyett az élet...”

ben biztos, hogy Kovács György, mint vendég fel fog lépni Agárdi Péter szerepében.

Rappaport Ottó vállalkozott a darab rendezésére és most már a rendező szempontjából ismerteti felfogását:

— Nehéz feladat színésznek és rendezőnek egyaránt szembeállítani Agárdi Péternek áldozatkésztségét, az életben és a szerelemben való rendíthetetlen hitét, hűségének minden próbát kiálló erejét Zília úri göggyével, rideg, makacs előítéletével.

— A Néma Leventének lírai hangvétele van, sőt költői szárnyalásu mű, de gondolom, hogy rendkívül fontos vigjátéki elemait is érvényre juttatni, mégpedig úgy, hogy Zília

előítéletei finoman neveltségessé válnak.

— A Néma Levente véleményem szerint a tiszta emberi érzések győzelme, az igazi szerelem és a hűség győzelme mindenfajta előítélet és álszentsékeskedés felett. Ez teszi rendkívül időszerűvé a Néma Leventét, amelynek nagy nevelőhatása van, különösen az ifjúság számára.

A színházi munkaközösség tagjait magával ragadta Heltai Jenő csipkefinomságú humora, meleg líraisága, emberszeretete és nagy ambícióval várják a munka megkezdését.

Bizony, sok munka és fáradság vár színészre, rendezőre egyaránt, míg felgördül a függöny és felcsendülnek Heltai Jenő gyönyörű verssorai a román színészek ajkain.

Nem 1956-os újdonság

Hosszu évek múltán érkeztem Aradra. Meghatottan léptem a még mozgó gyorsvonat lépcsőjéről a földre. Végre, ismét szülővárosomban, ismét itthon! Elégedtem, nem kis büszkeséggel szemléltem az állomás monumentális, új épületét, Arad halad, állapítottam meg, miközben elhagytam az állomást, lám, a villamos is... Ellenállhatatlan vágy ösztönzött, hogy megtekintsem a várost. Gyalog indultam utnak. Csakhamar a Vasile Roaita-térre értem. De hallgatl! Különös hangok ütöttek meg fületem. Breke, oak, brekekeke... valami lyseszerű. Nem tudtam, mire vélni. Néhány lépéssel odább, mindent megértettem. A zaj észke a városligeti tó, forrása pedig száz és száz zavartalanul sütkéző béka torka volt. A tavat, amelyben évekk

ezelőtt oly nagy élvezettel halászi a gyermekársaimmal, zöld békanyál borította be. Vessenek egy pillantást önk is a mellékelt képre. Ugye, igazam van? Micsoda ötlet — gondoltam. Békát tenyésztési a városligeti tóban! Nahát! Ez valami helyi specialitás lehet, a város legforgalmasabb utcájakán békát tenyésztési. Be kell vallanom, annyira új volt ez számomra, hogy sokáig csodálkozva szemléltem a tavat. Nem úgy az aradiak. Olyan nyugalommal jártak kielik a tómenti sétányon, mintha nem is hallanák a brekegést. Később minden világossá vált előttem. Megszokottság, megszokottság, de nagy a te hatalmad! Kiderült ugyanis, hogy a tó már évek óta a békák háborítatlan tanyája. Mindmáig csu-

pán egyet nem sikerült megértenem — mert, hogy a békatenyésztés letagadhatatlan valóság, arról már meggyőződtem — minek kell, kinek kell ez a sok béka?

Tisztelettel válsz vár: Kérőjel Zsigmond